

OPREZ!!!!

1. PRIJE NEGO BACITE U KOŠ ZA SMEĆE VAŠE OSOBNE PODATKE DOBRO RAZMISLITE – ŠTO BI SE MOGLO DOGODITI AKO IH NETKO ISKOPA I PRONAĐE!!!! Izlistite sa osobnim podacima koji Vam ne trebaju više, uništite!

2. ČUVAJTE OSOBNE PODATKE OD NEOVLAŠTENIH DOSTUPA JAKIM ŠIFRAMA!

3. OSTAVLJAJTE SAMO NUŽNE OSOBNE PODATKE ODNOSNO IMATE PRAVO ZNATI ZAŠTO SE OD VAS TRAŽI ODREĐENI OPSEG OSOBNIH PODATAKA!

Što učiniti u slučaju zlorabe osobnih podataka ili krađe identiteta?

Nužno je odmah reagirati i slučaj prijaviti policiji uz navođenje svih relevantnih činjenica i dokaza (koje posjedujete). Ako se radi o lažnim ugovorima, nužno je odmah o tome obavijestiti pravnu osobu s kojom je ugovor sklopljen.

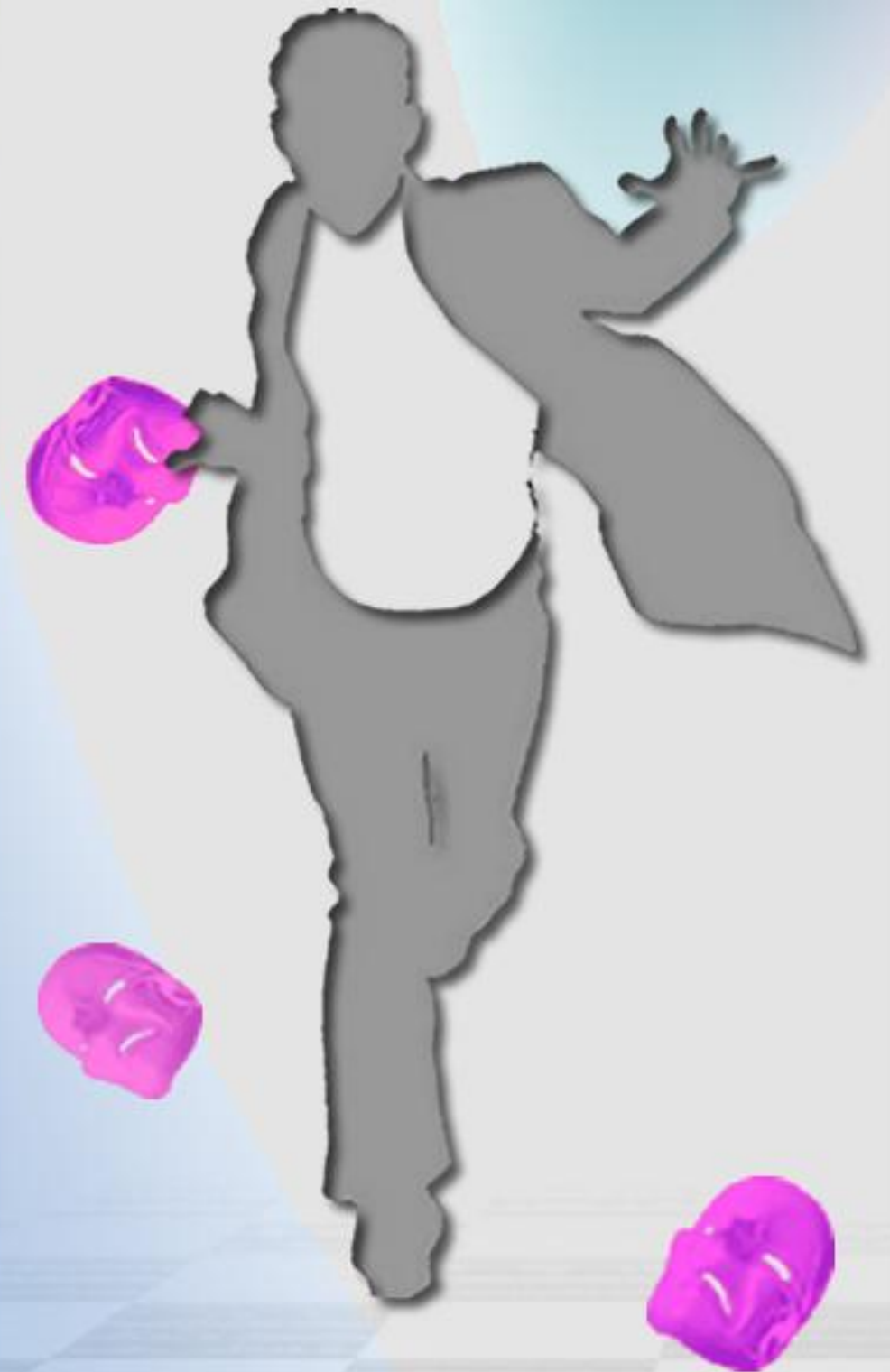
Isto tako, a budući se osim što je riječ o kaznenom djelu, radi i o povredi Zakona o zaštiti osobnih podataka, može se podnijeti zahtjev za zaštitu prava Agenciji za zaštitu osobnih podataka pisanim putem ili putem online zahtjeva - <http://www.azop.hr/cpage.aspx?page=contactRequest.aspx&PageID=55>

Agencija za zaštitu osobnih podataka

www.azop.hr

Ne budi meta kradljivaca identiteta

Što je krađa identiteta ?

Radnja kojom netko koristi (prikuplja obrađuje) tuđe osobne podatke (fizičkih osoba) protivno zakonu. Osim što predstavlja povredu privatnosti (npr. otvaranje lažnog facebook profila, lažno predstavljanje) ujedno je i kazneno djelo za koje je predviđena i kazna zatvora do godinu dana (za osnovni oblik tog djela). – v. čl. 146. Kazneni zakon (NN:144/12)

Zašto dolazi do krađe identiteta?

Zloupotrabu tuđih osobnih podataka netko čini u svrhu nanošenja drugom štete (povreda ugleda i časti, povreda privatnosti).

PRIMJER: osoba A. otvori lažni facebook profil osobe B. , objavi pri tom fotografiju osobe B, njene osobne podatke – kojima raspolaže, ime, prezime, dob itd. i potom objavljuje neadekvatan i/ili vulgaran sadržaj na FB profilu koji osobu B. prikazuje u negativnom svjetlu, a koji sadržaj nedvojbeno izaziva podsmijeh i zgražanje globalne javnosti koja ima pristup internetu.

Može se raditi i o drugim sličnim objavama (ne nužno o lažnim profilima), a koje objave su nezakonite, jer nisu ispunjeni uvjeti iz članka 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka (NN: 106/12), a to su privola osobe čiji osobni podaci se koriste, slučajevi propisani zakonom, slučajevi zaključenja ugovora u kojem je osoba čiji se osobni podaci koriste stranka itd.

Ponekad se tuđi osobni podaci zloupotrebljavaju u svrhu počinjenja nekih kaznenih djela, npr. prijevare ili netko iskoristi tuđe osobne podatke u svrhu pribavljanja protupravne koristi, npr. korištenje tuđih osobnih podataka u svrhu sklapanja lažnih ugovora.

PRIMJER: osoba A. koristi osobne podatke osobe B. u svrhu sklapanja „lažnog“ ugovora s nekim teleoperaterom, predstavljajući se kao osoba B., sklopi u njeno ime, a u svoju korist ugovor o pribavljanju broja i mobilnog uređaja , napravi račun koji ne podmiruje, a teret dugovanja padne na osobu B. koja sa spomenutim ugovorom nema nikakve veze budući je isti lažno sklopljen korištenjem njenih osobnih podataka.

Kako uopće dolazi do krađe identiteta ?

Kada je riječ o krađama osobnih podataka, mogući su ipak razni scenariji u kojima dolazi do takvih situacija (od mogućeg neopreza samih građana pri raspolaganju sa vlastitim osobnim podacima, do rjeđe neadekvatne i/ili nedostatne mjere zaštite osobnih podataka od strane voditelja zbirke koji obrađuju osobne podatke i sl.

Ako se osobni podaci nekritički i lakovjerno dostavljaju nepoznatim ili suspektnim osobama ili se ne štite adekvatno te se u prevelikom opsegu objavljuju na društvenim mrežama, internetu i sl., postoji velika opasnost od njihove zlouporabe.

PRIMJER: odgovaranje na mail nepoznate osobe koja tvrdi da ste dobili veliko nasljedstvo u inozemstvu te traži Vaše osobne podatke i /ili uplatu na njen račun budući je ona odvjetnik koja mora poduzeti odgovarajuće pravne i faktične radnje u svrhu prijenosa nasljedstva.

Čini Vam se prenaivnim odgovaranje na mail u svrhu dobivanja nepostojećeg nasljedstva? Imajte na umu da ljudi vole vjerovati u nemoguće i da, takvih slučajeva je bilo.

PRIMJER: osoba A. iskopala je iz kontejnera jedne komercijalne banke čitav niz bačenih izlista sa osobnim podacima građana koje osobne podatke je potom zloupotrijebila u svrhu izvršenja kaznenih djela.

PRIMJER: do krađe osobnih podataka može doći zlouporabom povjerenja, netko tko se pretvara da Vam je prijatelj ili osoba od povjerenja, domogne se određenog opsega Vaših osobnih podataka u svrhu daljnjeg prijevernog postupanja.

SCENARIJA, kako smo naveli ima bezbroj – slučajevi koje smo iznijeli su stvarni, ali niti mašta ne može predvidjeti situacije koje piše život!

Kako se zaštititi ?

VODITE RAČUNE KOME DAJETE OSOBNE PODATKE I ZAŠTO

Manja je vjerojatnost da će vam osobni podaci biti zloupotrijebljeni kada se isti dostavljaju u skladu sa zakonima te kad za dostavu osobnih podataka postoji i osnovana (zakonita) svrha - npr. dostava osobnih podataka poslodavcu, liječniku, državnim tijelima i ostalim pružateljima usluga u svrhu isporuka tih usluga i sklapanja ugovora itd., dostava podataka banci u kojoj je osoba klijent i ostalim pravnim osobama i/ili državnim tijelima u svrhu reguliranja uzajamnih odnosa.

Naime, na tim relacijama ipak postoji i mogućnost kontrole (nadzora) nad obradom osobnih podataka, budući da se znade tko, kako, temeljem čega i u koju svrhu obrađuje osobne podatke.

SASVIM JE NEIZVJESNIJA SITUACIJA ako osobne podatke dostavljate nepoznatim osobama ili nekritički disponirate njima bez promišljanja o svrsi i razlogu zašto i kome ih dajete!!

RAZMISLITE GDJE OSTAVLJATE VAŠE OSOBNE PODATKE

Ako ste na nekoj društvenoj mreži ostavili određene osobne podatke, na drugoj poslovnoj mreži, ostavili ste neke druge osobne podatke, na nekom trećem lako dostupnom mjestu – ostavili ste također određen opseg Vaših osobnih podataka, čini Vam se da ste bili podozrivi, a zapravo ste na različitim, ali lako dostupnim mjestima ostavili čitavu hrpu Vaših osobnih podataka koji se mogu zloupotrijebiti.

